ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΕΦ' ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΥΛΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: 5

I. ΚΕΙΜΕΝΑ

Α. Paulo post rumore caedis exterritus prorepsit ad solarium proximum et inter vela praetenta foribus se abdidit. Discurrens miles pedes eius animadvertit; eum latentem adgnovit; extractum imperatorem eum salutavit. Hinc ad commilitones suos eum adduxit.

Β. Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam. Sic enim −laudem et honestatem solum expetendo, omnes cruciatus corporis et omnia pericula mortis parvi esse ducendo− me pro salute vestra in tot ac tantas dimicationes obicere potui.

Γ. sed tantus furor omnes invaserat, ut pugnare cuperent, etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius. Omnia sunt misera in bellis civilibus, sed nihil miserius quam ipsa victoria: ea victores ferociores impotentioresque reddit, ut, etiamsi natura tales non sint, necessitate esse cogantur. Bellorum enim civilium exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant, quae velit victor sed etiam ut victor, obsequatur iis, quorum auxilio victoria parta sit.

Δ. Quodsi forte, ut fit plerumque, ceciderunt, tum intellegitur, quam fuerint inopes amicorum. Hoc est quod Tarquinium dixisse ferunt exulantem: «Tum intellexi, quos fidos amicos habuissem, quos infidos, cum iam neutris gratiam referre poteram».

ΙΙ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α1. Να μεταφράσετε το παρακάτω απόσπασμα από τα κείμενα που σας δίνονται:
«**Hinc ad commilitones suos eum … quam fuerint inopes amicorum.**».

(Μονάδες: 20)

Β1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου ως σωστές ή λανθασμένες:

1. Η σχέση της ρωμαϊκής λογοτεχνίας με την ελληνική παράδοση είναι εφήμερη.

2. Η περίοδος της αρχαϊκής εποχής ακολουθεί χρονικά την κλασική εποχή.

3. Οι Ρωμαίοι λογοτέχνες αδιαφορούν έντονα για τα ελληνικά πρότυπα.

4. Η λατινική γλώσσα χρησιμοποιήθηκε ευρύτατα κατά τον Μεσαίωνα.

5. Η κλασική εποχή διακρίνεται σε δύο περιόδους.

6. Ο Κικέρωνας ήταν θερμός θαυμαστής του Πλάτωνα.

7. Ο Τίτος Λίβιος ασχολήθηκε με την καταγραφή των μεγάλων ρωμαϊκών λογοτεχνικών δημιουργημάτων.

8. Ο Βεργίλιος είναι ο «εθνικός ποιητής των Ρωμαίων».

9. Ο Αύγουστος ανέθεσε στον Βεργίλιο να συνθέσει τον *Ύμνο της Εκατονταετίας*.

10. *Η συνωμοσία του Κατιλίνα* είναι έργο του Σαλλούστιου Κρίσπου.

(Μονάδες: 10)

Β2. Να βρείτε με ποια λέξη των λατινικών κειμένων που σας δόθηκαν (μία για κάθε περίπτωση) έχει ετυμολογική συγγένεια καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **υποκείμενο, ξεναγός, κούρσα, λεξικό, γνώμη.**

(Μονάδες: 5)

Β3. Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη της Νέας Ελληνικής γλώσσας, απλή ή σύνθετη, για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις των κειμένων (από τις

σύνθετες λέξεις των κειμένων να χρησιμοποιήσετε το β' συνθετικό): **praetenta, proponebam, expetendo, fit, referre.**

(Μονάδες: 5)

Γ1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις ή φράσεις:

miles: την κλητική ενικού αριθμού

pedes: την ίδια πτώση του άλλου αριθμού

commilitones suos: τη γενική ενικού αριθμού

homines excellentes: τη γενική πληθυντικού αριθμού

cruciatus: την αφαιρετική ενικού αριθμού

omnia pericula: τη δοτική πληθυντικού αριθμού

parvi: τον ίδιο τύπο στον συγκριτικό βαθμό

miserius (το 1ο του τρίτου αποσπάσματος)**:** τον ίδιο τύπο στον άλλο αριθμό

quorum: την αιτιατική ενικού αριθμού στο ίδιο γένος

inopes: τη γενική πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος

neutris: τη γενική ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος

gratiam: τη δοτική ενικού αριθμού

(Μονάδες: 15)

Γ2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να λάβετε υπόψη το υποκείμενο):

abdidit: τη γενική γερουνδίου

animadvertit: τον ίδιο τύπο στην υποτακτική

adgnovit: το γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα στην ενεργητική φωνή

salutavit: το β΄ πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής ενεστώτα στην ενεργητική φωνή

potui: το β΄ ενικό πρόσωπο υποτακτικής παρατατικού

cuperent: τον ίδιο τύπο στον μέλλοντα

sint: το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο οριστικής μέλλοντα

fiant: το απαρέμφατο παρακειμένου της άλλης φωνής

velit: το α΄ ενικό πρόσωπο υποτακτικής υπερσυντελίκου

obsequatur: τον ίδιο τύπο στον παρατατικό

parta sit: το α΄ ενικό πρόσωπο οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα στην ενεργητική φωνή

ceciderunt: το α΄ πληθυντικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα στην ίδια φωνή

intellegitur: τον ίδιο τύπο στον παρακείμενο

ferunt: τον ίδιο τύπο στο β΄ ενικό πρόσωπο

habuissem: τη δοτική ενικού αριθμού του γερουνδιακού στο θηλυκό γένος

(Μονάδες: 15)

Δ1.α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω τύπων:

ad solarium: είναι ..... στο .....

latentem: είναι ..... στο .....

imperatorem: είναι ..... στο .....

cogitando: είναι ..... στο .....

mortis: είναι ..... στο .....

auxilio: είναι ..... στο .....

amicorum: είναι ..... στο .....

exulantem: είναι ..... στο .....

gratiam: είναι ..... στο .....

(Μονάδες: 9)

Δ1.β. «Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam»: να μετατραπεί η σύνταξη από ενεργητική σε παθητική.

(Μονάδες: 5)

Δ1.γ. «sed tantus furor omnes invaserat, ut pugnare cuperent, etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius»: να μετατραπεί η δευτερεύουσα εναντιωματική πρόταση σε μετοχή.

(Μονάδες: 2)

Δ2.α. «Discurrens miles pedes eius animadvertit»: i) να μετατραπεί ο ευθύς λόγος σε πλάγιο με ρήμα εξάρτησης *Sallustius tradit* (μονάδες 3) και **ii)** να αναλυθεί η μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση εισαγόμενη με τον χρονικό σύνδεσμο *dum* (μονάδα 1).

(Μονάδες: 4)

Δ2.β. «ut pugnare cuperent / quos fidos amicos habuissem»: να αναγνωριστούν πλήρως συντακτικά οι δευτερεύουσες προτάσεις των κειμένων [είδος (μονάδες 2), αιτιολόγηση εισαγωγής (μονάδες 2) και εκφοράς (μονάδες 4), συντακτική λειτουργία (μονάδες 2)].

(Μονάδες: 10)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!

Nil sine magno vita labore dedit mortalibus: τίποτε δεν έδωσε η ζωή στους θνητούς χωρίς μεγάλο μόχθο.

[Οράτιος, *Satires* 1.9.59]